

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-20 19-685 14 1666
DOS-20 16-0006773

Bijlagen
geen

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Voortgang aanjagers herbestemming rijksmonumenten
en verlenging van de overeenkomsten met de aanjagers.

Geachte Statenleden,

Graag brengen wij in het kort de resultaten onder uw aandacht die de aanjagers herbestemming rijksmonumenten tot nu toe hebben geboekt. Op basis van deze resultaten en ook de wijze waarop hun optreden bij de diverse partijen aanslaat en gewaardeerd wordt, is reden geweest voor Gedeputeerde Staten om de tijdelijke overeenkomst met de aanjagers te verlengen. Dit wordt hieronder toegelicht.

In de Statenvergadering van 8 november 2017 zijn twee moties (760 en 761) ingediend voor het versnellen van herbestemming van erfgoed en het vereenvoudigen van de procedures bij herbestemming. Daarbij is nadrukkelijk het verzoek gedaan om ook voorstellen die niet direct vanzelfsprekend zijn in ogenschouw te nemen. Als antwoord hierop hebben Gedeputeerde Staten besloten (GS brief van 10 juli 2018 met titel "Verdeling Rijksmiddelen grote restauratieopgaven en aanjagers herbestemming") een drietal aanjagers voor herbestemming van leegstaande rijksmonumenten in te zetten om ontwikkelingen rondom de herbestemming te faciliteren, marktpartijen te benaderen, vraag en aanbod bij elkaar te brengen, kansen voor herbestemming te verzilveren en te zorgen voor beweging bij gevallen die vastgelopen zijn. Vanwege het vereiste maatwerk per erfgoedsector is besloten tot het aanstellen van drie aanjagers, en wel voor de sectoren die volgens de Erfgoedmonitor het meest te kampen hebben met leegstand, te weten agrarisch, industrieel en religieus erfgoed.

Inmiddels zijn de aanjagers ruim halverwege hun eerste jaar en is er al sprake van een brede bekendheid en waardering in vastgoed- en monumentenkringen voor de uitgestoken hand die hierbij geboden wordt. Regelmatig wordt de aanjagers verzocht om hun werkzaamheden toe te lichten op netwerkbijeenkomsten en wekelijks komen verzoeken binnen bij hen om advies en hulp bij herbestemming van rijksmonumenten. Bovendien zijn er ondanks de korte periode dat zij actief zijn, nu al successen op te tekenen. Hieronder wordt een aantal voorbeelden genoemd.

U bent eerder (GS brief van 20 november 2018 met als titel "Herbestemming boerderij Marienhof aan Smidsweg 18 in Westmaas) geïnformeerd over de boerderij Mariënhof in Westmaas, waarbij de aanjager agrarisch erfgoed een katalyserende rol heeft vervuld om ondanks de bezwarende regelgeving de herbestemming richting fouragehandel mogelijk te maken. Hierdoor is er een kostendragende basis ontstaan voor het behoud van dit rijksmonument. Inmiddels is de voorlopige vergunning verstrekt en wordt er gewerkt aan de wijziging van het bestemmingsplan. Ook voor een ander agrarisch object, namelijk de Vlietwoning in Rijswijk komt na vele jaren leegstand een oplossing in zicht door interventie van de aanjager; De gemeente is bereid mee te werken aan de herbestemming en bij te dragen aan de financiering daarvoor.

Bij de herbestemming van religieus erfgoed valt de voortgang op die geboekt is bij de Onze Lieve Vrouwe ten Hemelopnemingskerk (en Parochie) in Voorburg. De aanjager heeft ervoor gezorgd dat de Parochie en het Bisdom een gezamenlijke visie hebben ontwikkeld over de herbestemming, waarbij ook de gemeente zich heeft aangesloten. Met deze visie en uitgangspunten is een biedboek opgesteld voor de markt waarvoor de aanjager zelf ook ontwikkelaars en andere geïnteresseerden aandraagt. Het proces van overdracht naar een nieuwe eigenaar is daarmee ingezet.

Bij het industriële erfgoed heeft de aanjager een belangrijke rol gespeeld in het bij elkaar brengen van de gemeente Zwijndrecht en DEEN Shipping over de circulaire herontwikkeling van het voormalige Schokbetonterrein in Zwijndrecht. Inmiddels ligt er nu een intentieovereenkomst tussen beide partijen om het totale gebied te herbestemmen tot een hybride bedrijventerrein in de maritieme sector, waarbij zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van circulaire uitgangspunten. Partijen hebben een periode van drie maanden exclusiviteit voor nader onderzoek afgesproken. Indien nadien overeenstemming wordt bereikt wordt de grond voor 99 jaar door de gemeente in erfpacht uitgegeven. Het terrein zal worden herontwikkeld, grond gesaneerd, fabriekshallen gerenoveerd en het monumentale kantoorgebouw gerestaureerd en gemoderniseerd tot eigen huisvesting van DEEN Shipping in Zwijndrecht.

De inzet van de aanjagers is op contractbasis en was in eerste instantie voor de duur van één jaar. Inmiddels is duidelijk dat de aanpak van de aanjagers aanslaat en gewaardeerd wordt. Maar ook blijkt uit de voorbeelden dat processen rondom de herbestemming van monumenten een lange adem hebben. Voor een deel heeft dit te maken met de uiteenlopende agenda's en plannen van de betrokken partijen bij herbestemming, waar de aanjager dan het juiste moment kiest, maar ook omdat er in de regel sprake is van het opbouwen van vertrouwensrelaties. Juist vanwege dat laatste punt is het nu wenselijk om richting alle betrokkenen duidelijkheid te geven over de continuïteit die de provincie voor ogen heeft in deze herbestemmingstrajecten. Om deze reden heeft Gedeputeerde Staten besloten om de overeenkomsten met de aanjagers met één jaar te verlengen en het aantal uren uit te breiden naar 2 tot 2,5 dagen per week. De hiervoor benodigde middelen kunnen in 2019 middels het reguliere budget voor herbestemming worden gefinancierd. Voor de jaren daarna zal de financiering van het programma van de aanjagers onder de aandacht van het nieuw te vormen college worden gebracht.

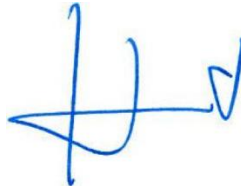
Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

drs. H.M.M. Koek

voorzitter,

drs. J. Smit